

<http://physicsweb.org/article/news/7/5/17>

2003/05/30

وی کنت ایلیا پُریگژین 1917 تا 2003

ایلیا پُریگژین [1] (برنده ی جایزه ی نِیسل [2] شیمی در 1977 به خاطر - کارش در زمینه ی ترمودینامیک - عدم تعادل) در 86 سالگی در بروکسل مرد. پُریگژین هنگام - مرگش مدیر - مؤسسه ی بین المللی ی فیزیک و شیمی ی سلوی [3] در بروکسل بود. او این سمت را از 1959 بر عهده داشت. ضمناً استاد - مهندسی ی شیمی و فیزیک - دانش گاه - تگزاس [4] هم بود. آن جا مرکز - مکانیک - آماری و ترمودینامیک [5] را پایه گذاری کرده بود، که بعداً به اسم - خودش نامیده شد.

ایلیا پُریگژین در 1917 در مسکو به دنیا آمد. با خانواده اش، در 1921 به آلمان، و هشت سال پس از آن به بلژیک رفت. در 1941 از دانش گاه - لیبر [6] در بروکسل دکتری ی شیمی گرفت، و بعداً هم برا ی ادامه ی پژوهش ها یش در زمینه ی ترمودینامیک آن جا ماند.

شهرت - پُریگژین عمدتاً به خاطر - گسترش - قانون - دوم - ترمودینامیک به سیستم ها ی دور از تعادل است، و به خاطر - نشان دادن - این که در چنین وضعیت ها یی شکل ها ی جدیدی از ساختارها ی منظم ممکن می شوند. پُریگژین این ها را ساختارها ی اتلافی نامید، چون این ساختارها نمی توانند مستقل از محیط باقی بمانند. بر اساس - قانون - دوم - ترمودینامیک، سیستم ها ی منظم به سیستم ها ی نامنظم تبدیل می شوند. اما پُریگژین نشان داد تشکیل - ساختارها ی اتلافی، در سیستم ها ی عدم تعادل ایجاد - نظم از بی نظمی را ممکن می کند. از آن پس، این ساختارها را برا ی توصیف - پدیده ها یی مثل - گسترش - شهرها و فیزیک - ترافیک - اتومبیل ها به کار برده اند.

پُریگژین طی - زنده گی یش تقدیرها و جایزه ها ی زیاد ی گرفت، از جمله مدال - طلا [7] (ی فرانسه) و نشان - سلطنتی ی خورشید - در حال طلوع [8] (- ژاپن). او

تقریباً هزار مقاله ی پژوهشی، و تعداد زیادی کتاب نوشت، از جمله ” نظم از آشوب“ [9] (1989) و ” پایان قطعیت“ [10] (1997).

- [1] Ilya Prigogine
- [2] Nobel
- [3] Solvay
- [4] University of Texas
- [5] Centre for Thermodynamics and Statistical Mechanics
- [6] Université Libre
- [7] Medaille d'Or
- [8] Imperial Order of the Rising Sun
- [9] Order out of Chaos
- [10] The End of Certainty